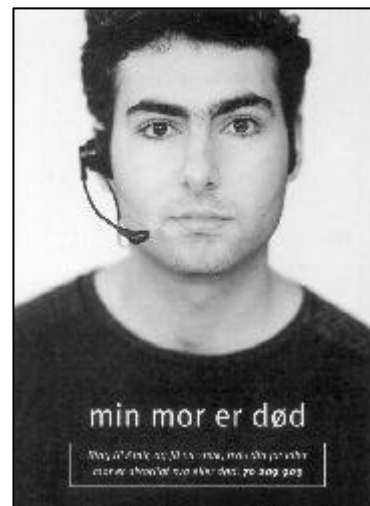

Hvert år mister tusindvis af unge en af deres forældre. Det er et slag der kan ramme hårdere end den unge forventer. Rådgivningscentret Unge og Sorg forsøger gennem samtalegrupper og anonyme telefoniske kontakter at imødekomme nogle af de problemer der kan opstå. I to interviews stiller STUD MED skarpt på rådgivningscentret – og især på de problemer de frivillige beskæftiger sig med.

Af Jeanette Haar Larsen
Foto: Jeanette Haar Larsen

Unge og Sorg - del 1

Tast S for Sorg

I har måske set ham hænge i cafeen, i biografen eller andre steder i byen. Amir har i egenskab af sit frivillige arbejde fået sit ansigt på de gratis GO-CARDS. Han er 24 år gammel og læser medicin på 3. semester. STUD MED fangede ham en aften hvor han havde telefonvagt på Rådgivningscentret Unge og Sorg, som man kan ringe til hvis man er mellem 16-28 år og har en syg eller død forælder. De frivillige på telefonrådgivningen har selv mistet forældre og kan genkende de ting som er svære i de unges liv.

Selve rådgivningscentret ligger på Østerbrogade og her sidder Amir oppe under taget, når han har telefonvagt. Rummet er ikke særligt stort - kun lige plads nok til to frivillige telefonrådgivere, en professionel back-up og en computer. STUD MED spotter dog hurtigt Sobotta på bordet ved siden af telefonen. Amir følger vores blik og nikker.

- Det er ret hårdt lige nu, det er jo anatomi-semesteret.

Diagnosen kræft

Selvom Amir altså indrømmer at lægestudiet kan være hårdt har han oveni altså valgt at lave frivilligt arbejde for Unge og Sorg. STUD MED spurgte ham hvorfor.

- I 1995, et halvt år efter at jeg var startet i gymnasiet, fik min mor konstateret kræft. Det startede som en coloncancer, hvilket hun blev opereret

45.251 unge mellem 16 og 28 år har mistet en eller begge forældre i puberteten eller det tidlige voksenliv (kilde Danmarks Statistik opgjort pr. 31. december 2000.)

Unge og Sorgs anonyme telefonlinie har åbent mandag til torsdag fra 17.00-21.00 og har telefonnumret 70 209 903. Ved telefonen sidder unge, der selv har mistet forældre og har personlige erfaringer med de følelser der ofte opstår, når ens mor eller far er alvorligt syg eller død. Samtalerne sker under supervision af professionelle behandlere.

Hvis man vil tale med en professionel rådgiver er dette også muligt på telefonnummer 35424300 hverdage mellem 9.00 og 12.00.

for. Derefter fik hun først stråleterapi og så kemoterapi, da effekten af stråleterapien udeblev. Undervejs i det forløb fandt lægerne ud af at hun havde haft kræft i leveren som havde spredt sig til tarmene.

Efterfølgende fik hun kemoterapi i et årstid til halvandet indtil de stoppede behandlingen. Cirka 9 måneder senere døde hun. Måske gik der lidt længere for hun tog til Iran for at besøge sin familie, og kom tilbage samme dag som jeg fik min studentehue på. Hun var meget svækket af flyveturen og havde også været meget svækket dernede. Jeg ved ikke om det var klimaet, men hun havde ikke haft det særligt godt dernede. Hun døde 4. juli 1998, tre uger efter hun kom tilbage fra Iran, og jeg gik så i nogen tid med sorgen for mig selv.

Snakkede du ikke med nogen?

- Jo, jeg snakkede lidt med min bror og lidt med en rådgiver, men jeg gik mest selv med det. Jeg skrev lidt og tænkte og græd meget.

Beslutningen

Der gik cirka to år efter Amirs mors død før han valgte at blive frivillig.

- Jeg besluttede at jeg gerne ville gøre noget for andre som var i samme situation, som jeg havde været. Jeg henvendte mig derfor til den rådgiver jeg selv havde snakket lidt med. Hun henvi-

ste mig til Annette Jarmer og Preben Engelbrekt, som var ved at starte hvad der dengang hed Ungekontakten. Jeg var så inde og snakkede med dem, og blev efter et seminar her i huset ansat som frivillig i august 2000.

Til at starte med var vi 8 frivillige og dengang havde vi kun samtalegrupper. Der var endnu ikke oprettet nogen telefonrådgivning. Den startede først i december 2001 og var åben én dag om ugen, til forskel fra nu hvor vi sidder her 4 dage om ugen.

De forskellige behov

Hvordan har det været at være på telefonrådgivningen i forhold til samtalegrupperne?

- Det har været lidt anderledes fordi det er en helt anden form for kommunikation. Samtalegrupperne kører over et helt fast forløb, og man ved hvem der kommer. Men det går også langsommere. Det er meningen at folk skal komme og tale om det de har svært ved, og det kan tage længere tid i samtalegrupperne. På telefonrådgivningen går der måske to minutter, og så taler man om det der er rigtig svært. Det synes jeg er fedt, for man bliver hurtigere intime og jeg blev glædeligt overrasket over det da jeg startede. Man kan nå rigtig meget i løbet af den halve eller hele time man snakker med folk i telefonen. Jeg synes også, at jeg kan mærke at folk får noget ud af det når de taler med mig, selv i den korte tid opringningen tager.

Men så afslutter du også hver person hurtigere; det er ikke et langt forløb?

- Ja så er det afsluttet med det samme, og det er jo den væsentlige forskel fra samtalegrupperne som kører over cirka 10 gange.

Har du været ude for nogen som har ringet flere gange?

- Nej, faktisk ikke. Men jeg kan sagtens forestille mig at folk ringer tilbage. Vi opfordrer i hvert fald til det.

Du er så også begyndt med brevkassen?

- Ja, brevkassen er faktisk også rigtig fed. Den er startet sammen med

Rummet er ikke særligt stort - kun lige plads nok til to frivillige telefonrådgivere, en professionel som back-up og en computer. Dog spotter STUD MED hurtigt Sobotta på bordet ved siden af telefonen.

udvidelsen af telefonrådgivningen i november 2003. Det er meget cool at folk skriver ind fra hele landet.

Medicinstudiet

Hvordan er det med sådan et stressende studie samtidigt med - er der ikke nogle gange hvor du ikke gider tage afsted?

- Hvor jeg ikke gider? – Nææh, det har jeg ikke oplevet endnu. Jeg synes at det er fedt at der er nogen der gider at ringe, og at jeg kan hjælpe med noget. Jeg har nok valgt nogle andre ting fra for at være her, og sådan er det jo. Men jeg synes ikke at jeg mister tid på at være her.

Føler du at du kan bruge noget af der her i studiet?

- Ja, jeg bliver en meget bedre læge af at have været her. Jeg bliver meget bedre til at forstå patienter og til at sætte mig ind i andre folks situation. Det er da også lidt derfor jeg gør det.

Hvad var grunden til at du startede på medicinstudiet. Havde det noget med din mor at gøre eller havde du altid godt kunne tænke dig det?

- Nej det har jeg altid gerne villet. Der var et tidspunkt hvor jeg gerne ville være arkitekt, men det var i 3. klasse, og min skolelæge fik mig overbevist om at der var over 6 års arbejdsløshed. Så måtte jeg jo blive læge i stedet. Min mors død har selvfølgelig forstærket ideen om at blive læge, selvfølgelig har den det.

Kan du anbefale andre studerende at lave frivilligt arbejde?

- Helt sikkert. Det bør man næsten som lægestuderende. Lige såvel som jeg mener at alle lægestuderende burde være bloddonorer, så mener jeg at de burde have prøvet frivilligt arbejde. Jeg kan huske da jeg selv gik i gymnasiet; der var der nogle af de andre som lavede frivilligt arbejde. Dengang tænkte jeg: Hvad fanden laver de. Tænk at lave noget hvor man ikke får penge for det. De må være fuldstændigt skudt i hovedet. Jeg grinede af dem som lavede Operation Dagsværk, og sad selv og spillede Playstation i stedet for. Da min mor døde ændrede jeg min opfattelse om det. Jeg begyndte i stedet

at tænke, at frivilligt arbejde rent faktisk gav mening.

Fremtiden

Hvor lang tid regner du med at blive ved?

- Indtil jeg bliver smidt ud. Nej, det ved jeg ikke. Man kan jo også vokse fra det. Jeg har været her i tre år, men jeg er jo stadig ung. Jeg skal i hvert fald have haft nogle flere samtalegrupper inden jeg stopper helt.

Go-cardet

Hvordan har det været at være kommet på Go-cards?

- Det er da meget skægt. Folk tror faktisk ikke at det er rigtigt. Folk tror at jeg er en eller anden model. De tror ikke at det faktisk er sandt at min mor er død. Det har jeg i hvert fald hørt mange gange. Dem der ikke vidste det i forvejen reagerer lidt underligt på det. De andre de synes bare at det er et godt billede. Det er ikke noget jeg går rundt og siger til alle: *Prøv at hør, min mor er død så vær sød ved mig.* Men mine venner ved godt at min mor er død og at jeg laver frivilligt arbejde herinde. Nogle folk bliver meget

overraskede og kommer hen til mig, sætter en hånd på skulderen og siger: *Jeg så et billede af dig her i dag og det var sgu et godt billede og jeg tog det med hjem.* De siger det på sådan en måde hvor man tænker: *Er der nogen der er død?* Det er der jo selvfølgelig, men det tænker jeg ikke over i hverdagen på samme måde længere. Det er ligesom når folk bliver underlige over at man kan lave grin med at ens mor er død. De ved ikke helt hvordan de skal reagere, og hvad de skal sige. At have galgenhumor er ikke udtryk for at jeg ikke længere er ked af at min mor er død. Det er snarere udtryk for at sorgen ikke bliver lettere, ved at man behandler det som et tabuemne.

Men det tager vel et stykke tid at nå dertil?

- Ja, det gør det. Men jeg føler mig heldigvis afklaret med min situation på nuværende tidspunkt.

Men du bruger stadigvæk din egen historie når du taler med nogen?

- Ja, og det er også det der gør at jeg fungerer som frivillig; det faktum at jeg stadig kan blive berørt og stadig kan mærke det selv. Også selvom der er gået så lang tid.

Påvirkningen

Betyder det at det er de unges historie du er fokuseret på i stedet for din egen?

- Ja jeg kan mærke at det er dem det drejer sig om, men at jeg godt ved hvad jeg skal spørge om fordi jeg samtidigt bruger mig selv som udgangspunkt.

Hvor meget påvirker det dig når du går herfra. Er det noget som du tager med hjem, eller kan du lægge det fra dig?

- Det kan jeg godt. Jeg har måske oplevet det lidt engang at jeg har taget det med hjem men vi har jo supervision herinde lige umiddelbart efter hver samtale. Vi får altid snakket det igennem med den professionelle back-up, men jeg har ikke nogen problemer med at lægge det fra mig når jeg går herfra. Det var på en anden måde da jeg havde samtalegrupper. Der kunne jeg godt sådan bliver påvirket i højere grad, og det snakkede vi så om under supervisionen. Der ser man folk græde og ser andre blive berørt af det og nogle gange fortæller de nogle meget dybe og meget hemmelige ting, så det påvirker på en helt anden måde. Også at man ser de samme hver uge. Så det er lidt paradoksalt, altså at det tager længere tid at

blive intime i grupper end det gør over telefonen, men at grupper påvirker lidt mere.

Påvirkede det mere i starten?

- Ja helt sikkert. Altså jeg startede også lidt hårdt ud sammen med en anden frivillig, hvor vi ledede en pårørendegruppe med unge som havde syge forældre. Det var meget hårdt sådan lige at springe ud i det. Selvfølgelig var det også hårdt i de efterfølgende grupper jeg har ledet, men alt bliver jo nemmere og øvelse gør efter sigende mester.

Telefonen ringer. Det giver et helt sug i maven på os, men Amir tager rutineret telefonen. Det er nummer to der ringer den aften som har mistet en forælder for nylig. Vi benytter lejligheden til stille at fortrække og lade Amir snakke med vedkommende i fred og ro.

5 TUD

Amir tager rutineret telefonen. Det er nummer to den aften som har mistet en forælder for nylig

